

Свято-Михайлівська церква села Межиріч

Коли була ця церква побудована, відомостей не знайдено.

Перша згадка про неї є в тестаменті (заповіті) князя Іллі Острозького в 1559 р. В архівних джерелах читаємо: “На захід від ринку стояла Михайлівська дерев’яна трьохкупольна церква довжиною 15,45 м, шириною 5,40 м, висотою 11,70 м” (ринок знаходився приміром там, де тепер побудований обеліск загиблим воїнам). За переказами старожилів (Турчинський Петро – 1888 р. н.) цю церкву продали, а її престол та іконостас знаходяться в Свято-Троїцькому монастирі в Михайлівському вівтарі. Після того як церкву розібрали, то місце престолу Михайлівської церкви замурували цегляною спорудою, яка завершувалася хрестом з розп’яттям Ісуса. На споруді був напис: “Здесь стоял Престол Свято-Михайловской приходской церкви, упраздненной в 1866 году”, і друга дата: “м. сентябрь 13 дня 1896 г.”. Друга дата, напевно, вказує, що місце Престолу було замуруване в 1896 році, а 13 вересня було освячене. Земля навколо споруди була засаджена квітами і огорожена пофарбованим штахетником.

Площа, де свого була побудована церква зберігалася довгі літа; було видно контури фундаменту, а вся площа засіяна травою і засаджена вишнями. Довкола церкви було кладовище. Старші люди села пам’ятають, як там були ще могили, на деяких з них ще зберігалися кам’яні плити і кам’яні пам’ятники. При радянській владі пам’ятний знак був зруйнований (збитий хрест, вишневі дерева вирубані, місце церкви і кладовище розорені). Земельну площу роздали під городи і забудову хат.

До святкування 600-річчя с. Межиріч пам’ятний знак було реставровано, а надписи поновлено.

В старі часи і ще за часів польської окупації, коли була суха безболотна погода, на свято архистратига Михайла, тобто 21 листопада, священики з парафіянами і гостями з церковними співами і хоругвами приходили до цього місця і відправляли молебень. Тепер ця традиція занедбана, а варто було б її відродити.

Наведемо витяг з тестаменту (заповіту) князя Іллі Острозького від дня 16 серпня 1559 р. (орфографія зберігається): “Я князь Ілля Костянтинович, воевода Троцкий, староста Брацлавський и Винницкий чиню явно тим тестаментом: Будучи навежон тою форобою моею от Милого Бога, будучи мне еще в добром розуме и целом смысле никем не принужен, ани намовен одно с правое воли и умислу моего пишу тот мой тестамент... запишу: серебро мое, которое есть в скарбе в злитку Святого Михайла етого серебра оковати образ у Межиричи Святого Михайла, а если би его ще стало, тогда и другый образ там же у Межиричи Святого Михайла оковати”.

Свято-Михайлівська церква села Межиріч

Це ікона в срібному окладі знаходиться в церкві монастиря с. Межирічі.
І ще один факт з інвентаря міста Межиріча за 1708 р.

“В тім місті є церква св. Архангела Михайла, при якій є священник
о. Лаврентій Скабінович”.

Далі перераховуються поля і урочища, які належать до цієї церкви:
“Волока за гаями і Попівщина”. Ці урочища і тепер так називаються.

